

FARNÍ INFORMÁTOR

7. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 19. ÚNORA 2006

Uzdrav mě, Pane, zhřešil jsem proti tobě.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, s pokorou prosme Boha, který je shovívavý a plný lásky, váhavý k hněvu a bohatý na milosrdenství:

L: PANE, UKAŽ NÁM SVÉ MILOSRDENSTVÍ.

- Za Svatého Otce Benedikta XVI., aby jeho slova i osobní svědectví byly světu výzvou k naději, kterou světu přinesl Ježíš Kristus.
- Za Boží Církev, aby svědectvím evangelium Ježíše Krista obvazovala rány světa, a tak shromažďovala rozptýlené v jediné společenství Božího lidu.
- Za všechny křesťany, aby si uvědomili, že jsou povoláni vydávat svědectví útěšné pravdě o zmrtvýchvstalém Kristu, který na sebe vzal tíhu zla světa.
- Za společnost, ve které vládou mocní a z níž jsou vylučováni slabí a bezbranní, nenarozené děti a nevyléčitelně nemocní, za společnost tragicky poznamenanou kulturou smrti, aby nasloucháním evangelium života poznala pravdu o člověku v jeho jedinečné důstojnosti.
- Za ty, kdo tě zde na zemi upřímně prosili za odpuštění a utíkali se k tvému milosrdenství, ať mají účast na novosti života, kterou jsi otevřel svým zmrtvýchvstáním.

K: Všemohoucí věčný Bože, měj s námi slitování, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 7. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 43,18-19.21-22.24b-25

Toto praví Hospodin: „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzcházejí, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti. Lid, který jsem stvořil pro sebe, bude hlásat mou chválu. Ty však jsi mě nevzýval, Jakube, kvůli mně jsi nepracoval, Izraeli, ale unavoval jsi mě svými hříchy, obtěžoval jsi mě svými nepravostmi. A přece já, já to jsem, kdo vymazávám tvé nevěrnosti, kvůli sobě nevzpomínám na tvoje hříchy.“

ŽALM 41

Blaze tomu, kdo si všímá chudáka a ubožáka, – za to ho vysvobodí Hospodin v nouzi. – Hospodin ho bude chránit, zachová ho naživu, – učiní ho šťastným na zemi, ne-vydá ho zvůli jeho nepřátel. Hospodin mu pomůže na bolestném lůžku, – v nemoci z něho sejme veškerou slabost. – Volám: Hospodine, smiluj se nade mnou, – uzdrav mě, zhřešil jsem proti tobě. Ty mě zachováš bez úhony, – navěky mě postavíš před svou tvář. – Požehnaný Hospodin, Bůh Izraele, – od věků až na věky.

2. ČTENÍ – 2 KOR 1,18-22.1

Bratři! Bůh je věrný: když k vám mluvíme, neznamená to zároveň „ano“ i „ne“. Vždyť přece Boží Syn Ježíš Kristus, kterého jsme u vás hlásali – já totiž, Silván a Timotej – nebyl zároveň „ano“ i „ne“, u něho je pouze „ano“. Všechna Boží zaslíbení našla v něm svoje „ano“. Proto skrze něho voláme „amen“ k Boží slávě. Bůh upevňuje nás i vás, abychom byli vždycky spojeni s Kristem: posvětil nás, vtiskl nám svou pečeť, a tak nám vložil do srdce Ducha jako záruku.

EVANGELIUM – MK 2,1-12

Když se Ježíš po několika dnech vrátil do Kafarna, proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo. Tu k němu přicházeli s jedním ochrnutým, nesli ho čtyři. Pro tolik lidí se s ním nemohli k němu dostat. Proto nad tím místem, kde byl Ježíš, odkryli střechu, udělali otvor a spustili dolů lehátko, na kterém ochrnulý ležel. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Synu, odpouštějí se ti hříchy.“ Seděli tam však někteří z učitelů Zákona a ve svém srdci uvažovali: „Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh.“ Ježíš hned svým duchem poznal, že tak u sebe uvažují, a řekl jim: „Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější? Říci ochrnutému: ‚Odpouštějí se ti hříchy‘, nebo říci: ‚Vstaň, vezmi své lehátko a chod‘?“ Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy – řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!“ On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni žasli, velebili Boha a říkali: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“

ODPOUŠTĚT HŘÍCHY

(úvaha Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka S.I., čestného občana Pustiměře)

Telefonoval mně známý kněz z města Acquily: „Nemohl bys přijít před velikonoce kázat třídní rekolekci mým chlapcům?“ Přijal jsem. Kněz je básník, jezuita, učí na universitě v Acquile španělskou duchovní literaturu. Když mluvil o

svých chlapcích, předpokládal jsem, že jde o universitní studenty. U autobusu mě čekal dospělý muž, jeden z jeho „chlapců“. Zavezl mne autem na periferii k modernímu nedostavěnému domu, který nesl podivný nápis: Università modlitby. A kdo byl uvnitř? Skupina lidí, většinou mladých, ale propadlých drogám. Páter žije s nimi a léčí je tím, že je zaměstnává modlitbou a prací. Má, jak se zdá, úspěchy. Kuchař komunity např. je Francouz, který se cítí už úplně zdrav. Rekolekce byla také pěkně zorganizovaná. Přicházeli z města i někteří studenti, aby se drogově závislí necítili sami, aby byli ve společnosti normálních mladých. Centra k záchraně drogovaných se množí, protože se bohužel množí postižení. Někteří však stále pochybují o jejich účinnosti. Tvrdí, že úspěchy nejsou trvalé. Daleko horší je to ještě s homosexuály. Drogově závislí alespoň projeví dobrou vůli dostat se z neštěstí ven. Homosexuálové mají většinou vůli tak podlomenou, že sami nevědí, chtějí-li nebo nechťejí-li být vyléčeni.

Ale jak je tomu tedy s křesťanským principem, který stále hájíme, že se totiž všechny hříchy mohou odpustit? Moralisté mají pohotovou odpověď. Něco jiného je odpustit hřích, tj. vinu, a druhé je napravit zkaženou fyzickou přirozenost. I u obyčejných opilců někdy musíme mávnout rukou: „Už za to nemůže, nedá se nic dělat, mějte s ním trpělivost.“ Dnes jsme všeobecně velice snášenliví vůči lidské slabosti. Uznáme vlivy dědičnosti, špatného prostředí, návyků. Ve staré době byli naopak přísní nebo lépe řečeno optimističtější. Pro sv. Jana Zlatoústého platí neomylně princip: „Stačí chtít! Neříkej, že nemůžeš, řekni upřímně, že nechceš.“ I sv. Augustin, který sám na sobě zažil lidskou slabost a kterému se zdálo, že je nemožné, aby se osvobodil ze zlých návyků, nakonec si dodal odvahy: „Mohli tamhle ti a tamhle ty, co bys nemohl i ty, Augustine?“ Bůh přece chce všechny lidi spasit a všem pomáhá k dobrému, postavil na nohy ochrnutého, proč by jeho pomoc měla dnes chybět? Křesťanští pedagogové tedy vždycky sympatizovali s těmi, kdo věřili v sílu vůle. Malá ukázka. V římských kolejích bývalo zakázáno kouření. Přišel seminarista staršího věku. Na cigarety byl navyklý. Přestal kouřit, aby ukázal dobrou vůli.

Ale nespal, zvracel, cítil se zle. Co dělat? Představení se radili. Jedni říkali, že se musí dopustit výjimka a dovolit dotyčnému kouřit. Jiní stáli na starém principu: stačí silná vůle, zdravotní potíže brzo přestanou. Zajímavé je, že se na stranu těch přísných postavil i kolejný lékař. Ale, jak jsme řekli, těch optimistů stále ubývá po smutných zkušenostech s omamnými jedy a jinými perversitami doby. Máme mnoho zkušeností s lidskou slabostí a nenormálností. Nedokážeme být bezohledně tvrdými v zásadách, a to ve všech oblastech. Je to pokrok?

Jak se choval Kristus sám? Jaký byl jeho postoj? Pozorujeme při čtení evangelia, že byl naprosto nesmlouvavý tam, kde viděl nedostatek dobré vůle přijmout Boží království, odhodlat se ke změně, k nápravě. Ten, kdo farizejsky hájí svou vlastní nevinnost, je neschopen pokání. Naopak se ukazoval Ježíš velmi laskavý ke slabým, kteří si byli vědomi, že jsou na špatné cestě, že upadli, ale zdálo se jim, že nemají sílu vstát. Ty on stavěl na nohy i zázračně.

Jaké z toho plynou důsledky pro náš postoj v dnešní době? Musíme jednat podobně. Nesmlouvat ze zásad a věřit v sílu dobré vůle. Z druhé strany musíme mít soucit se slabostí. Znamená to, že chceme kapitulovat? Ježíš pomáhal slabým zázračně. I my máme po ruce zázračnou metodu, a to je modlitba. Jak jsme se už zmínili, upřímný zážitek vlastní slabosti měl sv. Augustin. Vstal. Bylo to silou vůle? Těžko říci „silou vůle“. Měl jistě dobrou vůli, ale přesto to nešlo. Udělal však zkušenost s jinou silou, silou modlitby a milosti Boží, kterou si vyprosil. Není tedy na zmýlené cestě můj přítel, o kterém jsem se zmínil na počátku, který vybudoval v Acquile pro léčení drogově závislých „universitu modlitby“. Ta je tam jedním z hlavních částí denního programu. Mělo by to být příkladem pro řešení mnoha problémů dneška.

Zpovědníci se dnes na pořád setkávají s těmito obtížemi. Církev podle svého poslání hájí mravní zásady v celistvosti a v nedotknutelnosti. Na druhé straně však i mezi věřícími je mnoho těch, kteří nejen upadnou do hříchu, ale dokazují, že nemohou, že je to nemožné pro ně tradiční morálku zachovávat. Hájíme nerozlučnost manželství a kolik je rozvedených! Vysvětlujeme čistotu pohlavních styků a kolik je tu nenormálností! Ozývají se hlasy, že bude dnes muset církev ze své přísnosti slevit, že je tradiční morálka v dnešním světě neuskutečnitelná. Milióny těch, kteří ji nedodržují, chodí stále ještě do kostela a chtěli by přistupovat normálně ke svátostem. Co s nimi?

Požadavek vypadá na pohled rozumně. ti, kdo za něj bojují, se odvolávají na příklad samého Krista a na jeho pochopení pro slabost lidskou. Ale všechny ty důvody mohou být špatně pojaty. Zprv je potřeba zdůraznit, že církev nedostala žádnou moc měnit Boží přikázání. Nepřipisoval si j ani sám Ježíš. „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo proroky...Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona...“ (Mt 5,17-18). A o svých vlastních přikázáních řekl: „Nebe a země pominou, ale má slova nepominou“ (Mk 13,21).

Měl ovšem velké slitování se slabými, hleděl jim všemožně pomáhat. To tedy musí dělat i církev. Ale ti slabí, kterých se ujímal, měli jednu základní podmínku: uznávali, že jsou na špatné cestě a prosili o pomoc. Dnes však potkáváme mnoho těch, kdo hledají u kněze potvrzení, že nemohou nic jiného dělat, že tedy je všechno v pořádku před Bohem a před církví. Chtěli by slyšet slova: Dříve se to nesmělo, ale dnes už církev ustoupila, smí se to. Nepotřebujeme obrácení my, obrátila se církev. K tomu se ovšem žádný duchovní otec nesmí propůjčit. Ale pomáhat slabému, který pomoc hledá, to je povinnost každého křesťana, tím víc tedy duchovního otce, radou a silou modlitby, která dělá divy.

DEUS CARITAS EST

PRVNÍ ENCYKLIKA PAPEŽE BENEDIKTA XVI. (4)

MNOHOTVÁRNÉ STRUKTURY CHARITATIVNÍ SLUŽBY V DNEŠNÍM SOCIÁLNÍM KONTEXTU

Dříve, než se pokusíme o definování specifického profilu církevních činností ve službě člověku, chtěl bych se nyní zamyslet nad všeobecnou situací úsilí o spravedlnost a lásku v současném světě.

a) Hromadné sdělovací prostředky dnes naši planetu zmenšily, když rychle přiblížily podstatně se lišící lidi a kultury. Jestliže toto „společně setrvávání“ vzbudí tu a tam neporozumění a napětí, přesto skutečnost, že se dnes mnohem bezprostředněji dovídáme o potřebách lidí, je především výzvou ke sdílení jejich situací a obtíží. I přes velké úspěchy na poli vědy a techniky jsme den co den zpraveni o tom, kolik je ve světě utrpení, jehož příčinou je mnohotvárná bída jak hmotná, tak duchovní. Tato naše doba proto vyžaduje novou ochotu k podpoře potřeby bližních. Jasnými slovy to ukázal už II. vatikánský koncil: „Dnes, kdy se zrychlily sdělovací prostředky a vzdálenosti mezi lidmi téměř vymizely ..., charitativní láska může a musí zahrnout naprosto všechny lidi, stejně jako všechny potřeby“¹.

Na druhé straně – a právě toto je provokující a současně povzbudivý aspekt v procesu globalizace – přítomnost nám dává k dispozici nesčetné nástroje, jak věnovat humanitární pomoc potřebným bratřím, v neposlední řadě i moderními systémy distribuce jídla a oblečení, stejně jako poskytnutím ubytování a pohostinství. Překonáním hranic národních komunit tak péče o bližního tíhne k rozšíření horizontů na celý svět. II vatikánský koncil právem říká: „Mezi znamení naší doby zasluhuje speciální zmínku rostoucí a nezadržitelný smysl pro solidaritu mezi všemi národy“². Státní instituce a humanitární sdružení mnohdy podporují iniciativy sledující tento cíl, jedny především formou podpor či daňových úlev, jiné pak tím, že dávají k dispozici značné finanční prostředky. Takto solidarita, vyjádřena občanskou společností významně přesahuje solidaritu jednotlivců.

b) V této situaci se zrodily a vyrůstaly různé formy spolupráce mezi státními a církevními institucemi, které se ukázaly plodnými. Církevní instituce - transparentností svého konání a věrností povinnosti vydávat svědectví lásce, mohou vnášet křesťanského ducha i do světských institucí a tak přispívat k vzájemné koordinaci, jež nepochybně přispěje k účinnosti charitativní služby³. V tomto kontextu vzniklo mnoho organizací s charitativním či filantropickým zaměřením, které vzhledem k existujícím sociálním a politickým problémům usilují o uspokojivá řešení z hlediska humanitárního. Významným fenoménem naší doby je vznik a rozmach různých forem voluntariátu, které se ujímají spousty služeb⁴. Na tomto místě bych rád adresoval zvláštní slovo ocenění a poděkování všem těm, kdo se různým způsobem podílejí na těchto aktivitách. Toto rozšířené úsilí je pro mladé školou života, která vychovává k solidaritě a k ochotě nejen dát něco, nýbrž sami sebe. Proti anti-kultuře smrti, která se vyjadřuje například v drogách, se tak staví

¹ Dekret o apoštolátu laiků, *Apostolicam actuositatem*, 8.

² *ITaméž*, 14.

³ Srv. Kongregace pro biskupy, direktář o pastorační službě biskupů, *Vescovi Apostolorum Successores* (22 února 2004), 195: Città del Vaticano 2004, 2^a, 206-208.

⁴ Srv. Jan Pavel II., postsynodální apoštolská exhortace *Christifideles laici* (30 prosince 1988), 41: *AAS* 81 (1989), 470-472.

láska, která nehledá sebe, ale která, právě v ochotě „ztratit sebe sama“ (srv. *Lk* 17,33) se projevuje jako kultura života.

Také v katolické Církvi i v jiných církvích a církevních komunitách vzešly nové formy charitativní činnosti, a ty staré se znovu projeví s obnoveným nadšením. Jsou to formy, v nichž se často daří vytvořit šťastné pouto mezi evangelizací a skutky lásky. Rád bych zde výslovně potvrdil to, co můj velký předchůdce Jan Pavel II. napsal ve své encyklice *Sollicitudo rei socialis*⁵, kdy vyhlásil ochotu katolické Církve spolupracovat s charitativními organizacemi těchto Církví a komunit, „neboť my všichni jsme vedeni stejnou zásadní motivací a máme před očima týž cíl: pravé lidství, které v člověku poznává obraz Boží a chce mu pomoci uskutečnit život, odpovídající této důstojnosti. Encyklika *Ut unum sint* pak opět zdůraznila, že pro rozvoj světa k lepšímu je nezbytný společný hlas křesťanů, jejich nasazení „pro respektování práv a potřeb všech, zvláště chudých, ponížených a bezbranných“⁶. Chtěl bych zde vyjádřit svou radost nad skutečností, že tato touha našla v celém světě široký ohlas v mnoha iniciativách.

SPECIFICKÝ PROFIL CHARITATIVNÍ ČINNOSTI CÍRKVE

Růst počtu rozmanitých organizací, které pečují o člověka v jeho nejrozličnějších potřebách, v podstatě vysvětluje, že imperativ lásky k bližnímu je vepsán Stvořitelem do samotné přirozenosti člověka. Tento růst však je i důsledkem přítomnosti křesťanství ve světě, které tento imperativ – často v toku dějin hluboce zastíněný - vždy znovu probouzí a činí účinným. Reforma pohanství, o níž se pokusil císař Julián Odpadlík, je pouze dávným příkladem takové účinnosti. V tomto smyslu se síla křesťanství značně šíří i za hranice křesťanské víry. Je proto velmi důležité, aby si charitativní činnost Církve uchovala všechn svůj lesk a nerozplynula se v běžnou pomocnou organizaci a stala se prostě její variantou. Ale jaké jsou teď konstitutivní prvky, jež tvoří podstatu křesťanské a církevní lásky?

a) Podle vzoru, jaký nám nabízí podobenství o milosrdném Samaritánu, je křesťanská láska zpočátku prostou odpovědí na to, co je v dané situaci bezprostřední nutností: hladoví musí být nasyceni, nazí oblečeni, nemocným se musí dostat péče, aby se uzdravili, vězněné třeba navštěvovat, atd. Charitativní organizace Církve, počínaje *Charitou* (diecézní, národní, mezinárodní) musí dělat co je v jejich silách, aby byly k dispozici náležité prostředky a především mužové a ženy, kteří se těchto úkolů zhostí. Pokud jde o službu, kterou pro trpící konají, je především zapotřebí profesionální kompetence: pomocníci musí být formováni tak, aby dokázali jednat správně na správném místě, a posléze se ujmout následné péče. Profesionální kompetence je první a základní nutností, sama však nestačí. Jde totiž o lidské bytosti, a ty stále potřebují cosi víc než jen správnou techniku. Potřebují lidskost. Potřebují pozornost srdce. Ti, kdo pracují v charitativních institucích Církve se musí lišit tím, že se neomezí na odborný výkon toho, co daná chvíle žádá, nýbrž věnují se druhému s pozorností, vyvěrající ze srdce, aby tak zakusil bohatství jejich lidství. Proto kromě profesionální přípravy potřebují tito pracovníci také především „formaci srdce“: je třeba je vést k setkání s Bohem v Kristu, které v nich vzbudí lásku a otevře jejich nitro pro druhé, takže láska k bližnímu jim už nebude příkázáním, uloženým takříkajíc zvenčí, nýbrž důsledkem vyplývajícím z jejich víry, která se stává činnou v lásce (srv. *Gal* 5,6).

⁵ Srv. č. 32: *AAS* 80 (1988), 556.

⁶ Č. 43: *AAS* 87 (1995), 946.

b) Křesťanská charitativní činnost musí být nezávislá na stranách a ideologiích. Není prostředkem jak ideologicky změnit svět a není ve službách světských strategií, nýbrž je tady a nyní uskutečňováním lásky, kterou člověk vždy potřebuje. Moderní doba, především počínaje 19. stoletím, je ovládána různými variantami filozofie pokroku, jejíž nejradikálnější formou je marxismus. Součástí marxistické strategie je teorie o zubožování: kdo skutky lásky pomáhá člověku v poměrech nespravedlivé moci, staví se ve skutečnosti do služby stávajícího nespravedlivého systému, a tak jej zdánlivě, i když do určité míry, činí snesitelným. Tím se brzdí revoluční potenciál a blokuje se obrat k lepšímu světu. Proto se charitativní péče pranýřuje a napadá jako systém udržování *status quo* (stávajícího stavu). Ve skutečnosti jde o nelidskou filozofii. Člověk, žijící v přítomnosti je obětován molochu budoucnosti, navíc budoucnosti, jejíž uskutečnění zůstává přinejmenším pochybné. Humanizace světa nelze dosáhnout tím, že se na čas umlčí lidské chování. K lepšímu světu se přispívá jen tím, že se koná dobro nyní a v první osobě, se zánícením a všude, kde se k tomu naskytne příležitost, nezávisle na strategii a stranických programech. Křesťanský program – program milosrdného Samaritána, Ježíšův program – je „srdcem, které vidí“. Toto srdce vidí, kde je třeba lásky a podle toho jedná. Když se charitativní činnosti ujímá Církev jako komunitní iniciativy, musí se k spontánnosti jednotlivce pochopitelně přidružit i plánování, předvídavost a spolupráce s ostatními podobnými institucemi.

c) Navíc, charita se nesmí stát prostředkem toho, co se dnes označuje jako proselytismus. Láska je nezištná; neproказуje se za účelem dosažení jiných cílů⁷. To však neznamená, že by charitativní činnost měla takřka nechat Boha a Krista stranou. Ve hře je vždy celý člověk. Nejhlubším kořenem utrpení je mnohdy absence Boha. Ten, kdo vykonává charitativní činnost jménem Církve se nikdy nebude snažit vnutit druhým víru Církve. Ví, že láska ve své ryzosti a nezištnosti je nejlepším

svědectvím o Bohu, v něhož věříme a který nás vede, abychom milovali. Křesťan ví, kdy je čas mluvit o Bohu a kdy je správné o něm mlčet a nechat promlouvat jen lásku. Ví, že Bůh je láska (srv. *1Jan 4,8*) a dává se poznat právě ve chvílích, kdy se nedělá nic jiného, než že se miluje. Ví – abychom se vrátili k předchozím otázkám –, že urážka lásky je urážkou Boha i člověka, je pokusem obejít se bez Boha. Ostatně, nejlepší obrana Boha a člověka spočívá právě v lásce. Úkolem charitativních organizací Církve je posilovat toto vědomí u vlastních členů tak, aby svým konáním – stejně jako svým mluvením, mlčením, příkladem – se stávali věrohodnými svědky Krista.

/pokračování příště/

⁷ Srv. Kongregace pro biskupy, direktář o pastorační službě biskupů, *Apostolorum Successores* (22. února 2004), 196: Città del Vaticano 2004, 2^a, 208.

„BUĎTE PEVNÍ VE VÍŘE“

Varšava, mariánská svatyně na Jasné Hoře, Krakov, Wadowice, koncentrační tábor Auschwitz-Birkenau a mariánská svatyně Kalwaria Zebrzydowska – po těchto symbolických místech spjatých s životem Jana Pavla II., bude kráčet Benedikt XVI. při své apoštolské cestě do Polska, která se uskuteční ve dnech 25.-28. května 2006. Tématem jeho pouti jsou slova „Buďte pevní ve víře“. Významná budou i setkání věnovaná ekumenizmu, mladým a vzpomínce na Šoa.

Papežské letadlo společnosti ALITALIA odstartuje z římského mezinárodního letiště Leonardo da Vinci, Roma-Fiumicino a

zamíří na mezinárodní varšavské letiště Okecje. Tady papeže přivítá polský prezident Lech Kaczynski a zazní oficiální projevy. Po uvítacím ceremoniálu Benedikt XVI. odjede v panoramatickém voze do katedrály sv. Jana. Bude projíždět i diecézí Warszawa-Praha, kolem pravoslavné katedrály sv. Maří Magdalény a katolické katedrály sv. Floriána. Krátce po poledni se v katedrále sv. Jana uskuteční setkání s kněžími za přítomnosti polského primasa, kardinála Jozefa Glempa a ostatních členů polské biskupské konference. Poté se papež odebere k hrobům kardinálů Augusta Honda a Stefana Wyszyńskiego, aby se tu pomodlil a vzdal hold těmto hrdinným osobnostem, které se v čele Církve postavili komunistickému režimu.

Odpoledne se odebere do prezidentského paláce ve Varšavě, kde se setká s prezidentem republiky a přijme pozdrav premiéra i dvou předsedů parlamentu (sněmovny a senátu) a dvou předsedů Soudních dvorů. Po tomto politickém setkání bude v pozdním odpoledni následovat ekumenické setkání v luterském kostele Nejsvětější Trojice, kterého se zúčastní i předseda Ekumenické rady.

Páteční pobyt Benedikta XVI. zahájí první mše svatá, kterou bude papež slavit na polské půdě. Eucharistií bude předsedat na náměstí Vítězství ve Varšavě, symbolickém místě této země i katolíků (v živé paměti zůstává mše svatá, kterou zde slavil Jan Pavel II. při své první cestě do Polska, 2. června 1979, obr.). Odpoledne se Svatý Otec přepraví helikoptérou do Czestochowe, kde navštíví mariánskou svatyni na Jasné Hoře s milostným obrazem Černé Madony, která je srdcem náboženského dědictví polského národa. V přilehlém klášteře se uskuteční setkání s řeholníky, seminaristy a zasvěcenými osobami: papeže přijme asi stovka mnichů, představitelů různých mužských a ženských řádů, seminaristů a náboženských hnutí. Poté setrvá v modlitbě před obrazem jasnohorské

Madony. Bude následovat veřejná bohoslužba, při níž by měly zaznít májové mariánské litanie.

Nato se papež přesune helikoptérou do Krakova, kde bude pobývat v arcibiskupském paláci, v prostorách, kde kdysi konal svou biskupskou službu Jan Pavel II.

Předposlední den apoštolské cesty Benedikta XVI. do Polska lze nepochybně nazvat „dnem Jana Pavla II.“. Papež bude kráčet po stěžejních místech života svého předchůdce. Ráno bude předsedat eucharistii v katedrále na Wawelu - v kryptě sv. Leonarda, kde 2. listopadu 1946 slavil svou první mši svatou Karol Wojtyla. Poté se pomodlí u hrobů sv. Stanislava a sv. Hedviky. Nato se autem přesune do Wadowic, rodného města Karola Wojtyly, kde se na ústředním náměstí setká s obyvateli a navštíví rodný dům Jana Pavla II., který je dnes přebudován na muzeum.

Na zpáteční cestě do Krakova je na programu

zastávka v kapli Madony na Kalwarii Zebrzydowske, kam ve svém dětství Karol Wojtyla tak často putoval. Po příjezdu do Krakova se papež setká s mladými ve svatyni Božího milosrdenství v Lagiewnikách, jež posvětil Jan Pavel II. při své poslední návštěvě vlasti v roce 2002. Je zasvěcena sestře Faustyně Kowalské, světici velmi blízké spiritualitě papeže Wojtyly a tajemně i spjaté i s dnem jeho úmrtí – svátkem Božího milosrdenství. Papeže zde uvítá kolem 100.000 poutníků mezi nimiž bude i mnoho nemocných. Zde se také nachází obraz Madona s Dítětem – považovaný za zázračný, jenž korunoval diadémem papež Lev XIII., 15. srpna 1857.

Poutníci u svatyně v Lagiewnikách

Poslední den cesty Benedikta XVI. do Polska – neděle, 28. května - bude věnován modlitbě a vzpomínce. Svatý Otec bude slavit mši svatou na pláni v Blonie, která tolikrát hostila Jana Pavla II. při jeho návštěvách Polska. Zde se očekává více než milion poutníků. Odpoledne se uskuteční jeden z nejvýznamnějších okamžiků pouti – historická návštěva

vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau. Papež navštíví Centrum dialogu a modlitby, položí květiny a pomodlí se u Zdi smrti. Pak se vydá do Bloku 11 – symbolického místa mučednictví miliónů Židů a dalších. V podzemí je možné dosud procházet celami-samotkami, jsou zde lavice na kterých byli věznění bičováni a hole, kterých se užívalo k mučení. Tady papež vstoupí i do cely, v níž zemřel sv. Maxmilián Kolbe.

Po návštěvě vyhlazovacího tábora Auschwitz se Benedikt XVI odebere do Centra dialogu a modlitby, kde se setká s klauzurními karmelitkami, které zde nedaleko od tábora žijí. Nato navštíví Birkenau, aby se pomodlil u Mezinárodního památníku obětí, který byl postaven poblíž pece krematoria číslo 2. Spolu s ním zde budou i početné skupiny těch, kdo přežili, stejně jako delegace židovské komunity, kteří přednesou několik úmyslů modlitby za

Památník obětem v Auschwitz

Jan Pavel II. v kobce smrti
v Auschwitz (1979).
Tady zemřel sv. M. Kolbe

oběti vyhlazování v různých jazycích (mj. romsky, polsky, maďarsky a hebrejsky). Poté pronese italsky svůj projev Svatý Otec a zakončí modlitbou. Pozdě večer odjede Benedikt XVI na mezinárodní letiště Krakov-Balice, odkud papežské letadlo společnosti LOT zamíří na římské letiště Roma-Ciampino.

SCÉNÁŘ: otec Pavel
KRESLÍ: bratr Tomáš

LYGIE

PŘÍBĚH O PRONÁSLEDOVÁNÍ PRVNÍCH KŘESŤANŮ DLE KNIHY QUO VADIS OD HENRYKA SIENKIEWICZE

ROKU 64 PO KRISTU DAL POLOŠÍLENÝ CÍSAŘ NERO ZAPÁLIT MĚSTO ŘÍM...

JSI GÉNIUS, NERO!

NÁDHERA! MŮJ NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ČIN!

JSEM ZVĚDAV, KDO TO ODSKÁČE...

...A PAK SVEDL VINU NA KŘESŤANY.

TO URČITĚ TI KŘESŤANĚ, VZDYCKY BYLI PODEZŘELÍ!

MAŠ PRAVDU, NERO!

POTREBAT ŽHÁRE!

NAŘČENÍ SE ZAČALO ŠÍŘIT MĚSTEM.

KDO BY TO DO TĚCH KŘESŤANŮ REKL!

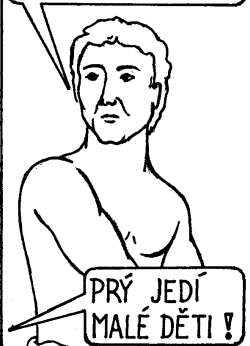
VZDYCKY BYLI DIVNÍ: NECHLASTAJÍ, NEKRADOU - TO NENÍ NORMÁLNÍ!

NECTÍ NAŠE BOHY!

LUMPI JEDNI!

A JSOU SOBEČTÍ: SOUSED, OD TĚ DOBY CO SE STAL KŘESŤANEM, MI UŽ NECHCE PŮČOVAT MANŽELKU!

PRŮ JEDÍ MALÉ DĚTI!

CÍSAŘSTÍ VOJÁCI ZAČALI ZATÝKÁNÍ.

TADY TAKY BYDLÍ.

OTEVŘETE!

KŘESŤANÉ SE MUSELI SCHÁZET TAJNĚ V PODZEMÍ - V KATAKOMBÁCH.

NEBOJTE SE!

JEŽÍŠ ŘEKL: KDO ZTRATÍ SVŮJ ŽIVOT PRO MĚ, NALEZNE HO.

KLEPU SE STRACHEM, URSE!

NEBOJ SE LIGIE A POSLUŠEJ, CO PETR ŘÍKÁ!

PAK SE VRACELI DOMŮ A ČEKALI...

NEBOJÍM SE SMRTI, ALE TOHO, ŽE BYCH MOHLA ZAPŘÍT PÁNA JEŽÍŠE.

UŽ JSOU TU!

ON TĚ NENECHÁ SAMOTNOU! DÁ TI SILU, LYGIE.

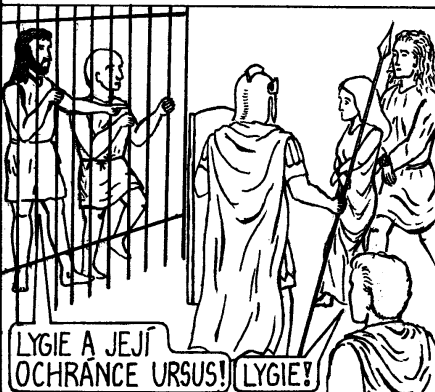
TA NEVYPADÁ, ŽE BY ZAPÁLILA ŘÍM.

RYCHLEJÍ!

VŽDYŤ JE TO LYGIE.

MEZI CÍSAŘSKÝMI DŮSTOJNÍKY BYL I MARCUS VINICIUS, KTERÉMU SE LYGIE JIŽ DÁVNO LÍBILA.

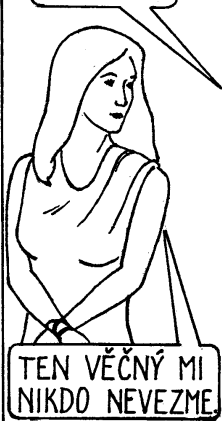
LYGIE A JEJÍ OCHRÁNCE URSUS! LYGIE!

ŘEKNI, ŽE NEJSI KŘESŤANKA, A VŠE ZAŘÍDÍM!

NEMOŽU ZAPŘÍT SVŮU VÍRU, MARCU.

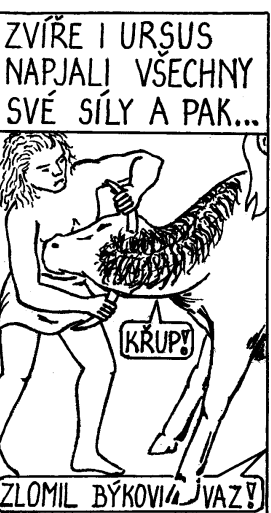
ZACHRAŇ SI ŽIVOT!

TEN VĚČNÝ MI NIKDO NEVEZME.

ZÍTRA VÁS PŘEHODÍ V CIRKU ŠELMÁM. ŘÍMANÉ SE JIŽ TĚŠÍ NA TEBE I URSU - TVÉHO OBROVITÉHO OTROKA.

DOBRO VÍTĚZÍ! NĚKDY HNED, JINDY AŽ PŘI POSLEDNÍM SOUDU. ALE VÍTĚZÍ!

Zamyšlení nad návrhy právního uznání svazků mezi homosexuálními osobami

O různých otázkách, týkajících se homosexuality, pojednal v nedávné době Svatý Otec Jan Pavel II. i příslušná dikastéria Svatého Stolce⁸. Jde totiž o znepokojivý morální a sociální fenomén, a to i v zemích, kde z pohledu právního řádu nemá význam. Znepokojivějším se však stává v zemích, které už schválili anebo mají v úmyslu udělit právní uznání homosexuálním svazkům, jež v některých případech obsahuje i umožnění adopce dětí. Následující úvahy neobsahují nové naukové prvky, ale chtějí připomenout základní body k výše uvedenému problému a poskytnout několik argumentací rozumové povahy, vhodných k sepsání podrobnějších intervencí ze strany biskupů podle specifických situací v různých končinách světa: intervencí určených k ochraně a prosazování důstojnosti manželství, základu rodiny, a pevnosti společnosti, jejíž konstitutivní částí je právě tato instituce. Jejich cílem je rovněž vnést

světlo do činnosti katolických politiků, jímž se předkládají linie postojů, odpovídajících křesťanskému svědomí, kdykoli jsou postaveni před návrhy zákonů, které se tímto problémem zabývají⁹. Protože se jedná o záležitost, která se týká přirozeného mravního zákona, následující argumentace se nepředkládají jen věřícím, nýbrž všem, kdo se podílejí na rozvoji a obraně společného dobra ve společnosti.

I. POVAHA A NEZADATELNÉ RYSY MANŽELSTVÍ

Učení Církve o manželství a o komplementaritě pohlaví předkládá pravdu stvrzenou zdravým rozumem a jako takovou uznanou všemi velkými kulturami světa. Učení církve o

⁸ Srv. Giovanni Paolo II, *Allocuzioni in occasione della recita dell'Angelus*, 20 febbraio 1994 e 19 giugno 1994; *Discorso ai partecipanti dell'Assemblea Plenaria del Pontificio Consiglio per la Famiglia*, 24 marzo 1999; *Catechismo della Chiesa Cattolica*, nn. 2357-2359, 2396; Congregazione per la Dottrina della Fede, *Dichiarazione Persona humana*, 29 dicembre 1975, n. 8; *Lettera sulla cura pastorale delle persone omosessuali*, 1° ottobre 1986; *Alcune Considerazioni concernenti la Risposta a proposte di legge sulla non discriminazione delle persone omosessuali*, 24 luglio 1992; Pontificio Consiglio per la Famiglia, *Lettera ai Presidenti delle Conferenze Episcopali d'Europa circa la risoluzione del Parlamento Europeo in merito alle coppie omosessuali*, 25 marzo 1994; *Famiglia, matrimonio e « unioni di fatto »*, 26 luglio 2000, n. 23.

⁹ Srv. Kongregace pro nauku víry, *Doktrinnální nota o některých otázkách, týkajících se působení a postojů katolíků v politickém životě*, 24 listopadu 2002, č. 4.

manželství a vzájemné komplementaritě pohlaví zdůrazňuje pravdu, kterou chápe zdravý rozum a kterou znají všechny velké světové kultury. Manželství není libovolné spojení mezi lidskými osobami. Bylo založeno Stvořitelem a má svou povahu, zásadní rysy i cíl.¹⁰ Žádná ideologie nemůže z lidského ducha vymazat jistotu, že manželství existuje pouze mezi dvěma osobami opačného pohlaví, které skrze své vzájemné, jim vlastní a výlučné vzájemné osobní sebedarování usilují o společenství. Takto se postupně zdokonalují, aby spolupracovali s Bohem na plození a výchově nových lidských životů.

Přirozená pravda o manželství byla potvrzena zjevením obsaženým v biblických vyprávěních o stvoření, jež jsou také vyjádřením originální lidské moudrosti, v níž lze slyšet hlas samotné přirozenosti. Základní poznatky o Stvořitelově plánu s manželstvím, o kterých mluví kniha Genesis, jsou tři.

Na prvním místě člověk, obraz Boží, byl stvořen jako „muž a žena“ (Gen 1,27). Muž a žena jsou si rovni jakožto osoby a doplňují se jako muž a žena. Sexualita náleží na jedné straně do biologické sféry a na straně druhé je v lidském stvoření povýšena do nové roviny, totiž do roviny osobní, v níž se spojuje tělo a duch.

Manželství je dále ustanoveno Stvořitelem jako forma života, v němž se uskutečňuje spojení osob, které představuje výkon sexuální schopnosti. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“ (Gn 2,24).

Konečně, Bůh chtěl dát svazku muže a ženy zvláštní účast na svém stvořitelském díle. Proto požehnal muži a ženě slovy: „Plod'te a množte se“ (Gn, 1,28). V Stvořitelově plánu patří tedy vzájemná komplementarita pohlaví a plodnost k samotné povaze instituce manželství.

Manželské spojení mezi mužem a ženou bylo navíc Kristem povýšeno k svátostné důstojnosti. Církev učí, že křesťanské manželství je účinným znamením spojení Krista a církve (srov. Ef 5,32). Tento křesťanský význam manželství vůbec nesnižuje hluboce lidskou hodnotu manželského spojení muže a ženy, ale naopak ji potvrzuje a posiluje (srov. Mt 19,3–12; Mk 10,6–9).

Neexistuje žádný základ, který by umožnil stanovit podobnost či analogie, a to ani vzdálené, mezi homosexuálními svazky a Božím záměrem s manželstvím a rodinou. Manželství je svaté, zatímco homosexuální vztahy jsou v rozporu s přirozeným zákonem. Homosexuální skutky „brání pohlavnímu úkonu v daru života. Nejsou plodem ryzí citové a sexuální komplementarity. V žádném případě je proto nelze schválit“.¹¹

V Písmu svatém jsou homosexuální vztahy „odsouzeny jako těžký úpadek... (srov. Řím 1,24–27; 1 Kor 6,10; 1 Tim 1,10). Tento soud Písma nedovoluje dojít k závěru, že všichni, kteří trpí touto anomálií, jsou za ni osobně zodpovědní, ale potvrzuje, že homosexuální skutky se objektivně vymykají řádu“.¹² Tentýž morální soud se opět objevuje u mnohých církevních pisatelů prvních století¹³ a byl jednotně přijat katolickou tradicí.

Nicméně, podle učení církve mají být muži a ženy s homosexuálními sklony „přijímání s úctou, soucitem a vlídností. Je třeba se vůči nim vystříhat jakéhokoli náznaku

¹⁰ Srov. II: Vatikánský koncil, pastorální konstituce *Gaudium et spes*, č. 48.

¹¹ *Katechismus katolické církve*, č. 2357.

¹² KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, prohlášení *Persona umana*, 29. prosince 1975, č. 8.

¹³ Srov. např. SV. POLYKARP, *Dopis Filipským* V, 3; SV. JUSTIN, *První Apologie*, 27, 1–4; ATHENAGORAS, *Přímluva za křesťany*, 34

nespravedlivé diskriminace“.¹⁴ Takové osoby jsou navíc stejně jako ostatní křesťané povolány k tomu, aby žily v čistotě.¹⁵ Homosexuální sklony jsou však „objektivně zmatené“¹⁶ a homosexuální praktiky „jsou hříchy, těžce protřečící čistotě“.¹⁷

II. POSTOJ K PROBLÉMU HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZKŮ

Ve vztahu k fenoménu homosexuálních svazků, fakticky existujících, zaujímají civilní autority různé postoje: někdy se omezují na toleranci tohoto fenoménu; jindy prosazují právní uznání těchto svazků pod záminkou vyhnout se, vzhledem k některým právům, diskriminaci těch, kteří žijí s osobou stejného pohlaví; v některých případech dokonce prosazují rovnost homosexuálních svazků s opravdovým manželstvím, aniž by vyloučily uznání právní způsobilosti přistoupit k adopci dětí.

Tam, kde by stát zaujal politiku tolerující faktický stav a nevydal zákon, který by výslovně povoloval právní uznání takových forem života, je třeba dobře rozlišit různé aspekty problému. Morální svědomí vyžaduje, abychom za všech okolností vydávali svědectví celé morální pravdě, s níž je v rozporu jak souhlas s homosexuálními vztahy, tak nespravedlivá diskriminace homosexuálních osob. Užitečnými proto jsou rozvážné a obezřetné zásahy, jejichž obsah by mohl být např. následující: odhalit účelová nebo ideologická zneužití, k nimž tato tolerance může vést; jasně zdůraznit nemorální povahu takového typu svazku; připomenout státu nutnost udržet tento fenomén v mezích, které neohrožují veřejnou mravnost a především nevystavují mladou generaci chybné představě o sexualitě a manželství, jež by je zbavila nutných zábran a přispěla by k samotnému rozšíření tohoto fenoménu. Těm, kteří od této tolerance chtějí přikročit k právnímu uznání zvláštních práv pro homosexuální osoby, které spolu žijí, je třeba připomenout, že tolerance zla je docela něco jiného než jeho schválení či legalizace.

V případě právního uznání homosexuálních svazků nebo jejich právního zrovnoprávnění s manželstvím spolu s přiznáním práv, která jsou manželství vlastní, je nutné se postavit na odpor jasně a výrazně. Je třeba se zdržet jakéhokoli typu formální spolupráce na promulgaci či aplikaci těchto těžce nespravedlivých zákonů, stejně i - nakolik je to možné, hmotné spolupráce v aplikační rovině. V této otázce se může každý odvolat na důvody svědomí.

III. ROZUMOVÉ DŮVODY PROTI ZÁKONNÉMU UZNÁNÍ HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZKŮ

Pochopení motivů, které inspirují nutnost postavit se takto instancím, jež se snaží o legalizaci homosexuálních svazků, vyžaduje některé specifické úvahy o etických otázkách, které jsou různého řádu.

Z hlediska zdravého rozumu

Úloha občanského zákona je jistě omezenější než úloha zákona mravního.¹¹ Občanský zákon však nemůže být v rozporu se zdravým rozumem, aniž by ztratil sílu závaznosti ve svědomí.¹² Každý zákon vytvořený lidmi má natolik povahu zákona, nakolik se shoduje

¹⁴ *Katechismus katolické církve*, č. 2358; KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Dopis o pastorační péči o homosexuální osoby*, 1. října 1986, č. 10.

¹⁵ Srov. *Katechismus katolické církve*, č. 2359; KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Dopis o pastorační péči o homosexuální osoby*, 1. října 1986, č. 12.

¹⁶ *Katechismus katolické církve*, č. 2358.

¹⁷ *Tamtéž*, č. 2396.

¹¹ Srov. JAN PAVEL II., encyklika *Evangelium vitae*, 25. března 1995, č. 71.

¹² Srov. *tamtéž*, č. 72.

s přirozeným morálním zákonem, vycházejícím ze zdravého rozumu, a obzvláště nakolik respektuje nezadatelná práva každého jednotlivce.¹³ Legislativy příznivě nakloněné homosexuálním svazkům jsou v protikladu se zdravým rozumem, protože svazku mezi dvěma osobami stejného pohlaví přiznávají obdobné právní záruky, jako jsou záruky instituce manželství. Po zvážení hodnot, které jsou ve hře, by stát nemohl legalizovat tyto svazky a zároveň plnit svou povinnost podporovat a chránit základní instituci veřejného zájmu, kterou je manželství.

Tady se můžeme tázat, jak může být v rozporu s veřejným dobrem zákon, který nikomu nevnucuje žádný zvláštní způsob chování, ale omezuje se na legalizaci faktické reality, která, jak se zdá, nevede k bezpráví vůči nikomu. V této souvislosti je na místě zamyslet se především nad rozdílem, který existuje mezi homosexuálním chováním jakožto jevem soukromého rázu, a pohlížet na toto chování jako na společenský vztah zákonem předvídaný a uznávaný, který by se nakonec stal jedním z ustanovení právního řádu. Druhý jev je nejen závažnější, ale nabývá také ještě širšího a hlubšího významu, protože by nakonec s sebou přinesl změny celé sociální struktury, což by ve výsledné podobě bylo v rozporu s veřejným zájmem. Občanské zákony jsou strukturálními principy lidského života v rámci společnosti, ať už k jeho dobru nebo škodě. Tyto zákony „mají největší a často také nejzávažnější význam, protože formují myšlení a chování člověka“.¹⁴ Způsoby života a vzory jimi formulované nejenže vysloveně utvářejí společenský život, ale u nové generace mají také tendenci měnit její chápání a hodnocení způsobů chování. Důsledkem legalizace homosexuálních svazků by proto mohlo být zatemněné vnímání některých základních morálních hodnot a znehodnocení instituce manželství.

Z hlediska biologického a antropologického

V homosexuálních svazcích zcela chybí především biologické a antropologické prvky manželství a rodiny, na jejichž základě by bylo možno odůvodněně po právní stránce uznávat takovéto svazky. Tyto svazky nejsou s to adekvátně zajišťovat rozmnožování a zachování lidského rodu. Homosexuální páry by případně mohly používat prostředky, které jim poskytují současné objevy na poli umělého oplodnění, avšak to by – nehledě ke znevažování lidské důstojnosti¹⁵ – vůbec nezměnilo neadekvátnost tohoto počínání.

V homosexuálních svazcích také chybí manželský rozměr, který představuje lidský a řádný způsob vztahů mezi pohlavími. Tyto vztahy jsou opravdu lidské, pokud jsou projevem jejich vzájemné pomoci v manželství a zůstávají otevřené pro předávání života. Jak ukazuje zkušenost, absence pohlavní bipolarity vytváří překážky normálního vývoje dětí, které by se případně staly součástí takovýchto svazků. Chybí jim zkušenost s rolí matky či otce. Začleňování dětí do homosexuálních svazků prostřednictvím adopce znamená dopouštět se na těchto dětech násilí v tom smyslu, že je zneužíváno jejich slabosti a ony jsou umísťovány do prostředí, které neprospívá jejich plnohodnotnému lidskému rozvoji. Takovéto praktiky by jistě byly vysoce nemorální a byly by v přímém rozporu s principem, uznávaným také mezinárodní konvencí OSN o právech dětí, podle které je v každém případě nejvyšším zájmem ochrana dítěte, tj. té nejslabší a zcela bezbranné strany.

¹³ Srov. SV. TOMÁŠ AKVINSKÝ, *Summa Theologiae*, I–II, q. 95, a. 2.

¹⁴ Srov. JAN PAVEL II., encyklika *Evangelium vitae*, 25. března 1995, č. 90.

¹⁵ Srov. KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, instrukce *Donum vitae*, 22. února 1987, II. A. 1–3.

Z hlediska společenského řádu

Společnost vděčí za své přežití rodině založené na manželství. Nevyhnutelným důsledkem právního uznání svazku mezi homosexuály je přehodnocení manželství, které se stává institucí, jež ve své právně uznané podstatě ztrácí svou základní souvislost s prvky vázanými na heterosexuálnost, jako je například úloha reprodukce a výchovy. Pokud by z tohoto úhlu pohledu bylo zákonné manželství mezi dvěma osobami rozdílného pohlaví považováno pouze za jednu z možných forem, jeho pojetí by doznalo radikální změny, což by mělo za následek vážnou újmu na veřejném zájmu. Uzákoněním homosexuálního svazku na právním základě podobném manželství nebo rodině by stát jednal svévolně a dostal by se do rozporu se svými vlastními úkoly.

Dovolávání se principu respektu nebo odmítání diskriminace každého jednotlivce nemůže být oporou pro snahu o uzákonění homosexuálních svazků. Rozdíly mezi lidmi, odepření uznání takového svazku anebo společenská povinnost nejsou vskutku akceptovatelné, pokud jsou v rozporu se spravedlností.¹⁶ Nepřidělení společenského a právního statutu manželství takovým způsobům života, které nejsou a ani nemohou být manželskými, neodporuje spravedlnosti, ale naopak je jí vyžadováno.

Nelze se oprávněně dovolávat ani principu osobní svobody. Jedna věc je, jaké činnosti, kterými mají lidé zájem se zabývat a které všeobecně spadají mezi občanská práva a svobody, mohou občané svobodně provozovat, a druhá velmi odlišná věc je, jaké činnosti, které nepředstavují významný a pozitivní přínos k rozvoji osobnosti a společnosti, mohou získat od státu specifické a odůvodněné zákonné uznání. Homosexuální svazky neplní ani ve vzdáleném smyslu podobné úlohy, pro které si manželství a rodina odůvodněně zasluhují zvláštního uznání. Existují naopak dobré důvody tvrdit, že by takovéto svazky byly škodlivé pro rozvoj lidské společnosti, především jestliže by se zvýšil jejich skutečný vliv na sociální síť.

Z hlediska právního řádu

Protože manželské páry hrají důležitou roli při zajišťování pokračování dalších generací, a společnost na nich tedy má eminentní zájem, občanské právo jim poskytuje právní uznání. Homosexuální svazky naopak nevyžadují specifickou pozornost právního řádu, protože nehrají výše uvedenou roli ve prospěch společnosti.

Nepravdivá je argumentace, podle které je zákonné uznání homosexuálních svazků nutné, aby se zamezilo tomu, že by společně žijící homosexuální páry jen pro pouhý fakt soužití přicházely o faktické uznání svých občanských práv, která mají jakožto osoby a jakožto občané. Ve skutečnosti se mohou vždy odvolat – jako všichni svéprávní občané – k obecnému právu, pokud nastane situace, kdy je nutná právní ochrana oboustranných zájmů. Naopak by bylo velkou nespravedlností obětovat společný zájem a spravedlivé právo rodiny ve prospěch toho, co může a má být garantováno způsoby, které všeobecně neškodí společnosti.¹⁷

¹⁶ Srov. SV. TOMÁŠ AKVINSKÝ, *Summa Theologiae*, II–II, q. 63, a. 1, c.

¹⁷ Mimo jiné je třeba nezapomínat, že vždy existuje „nebezpečí, že by zákon, který by z homosexuality vytvářel základ pro držení práv, mohl osobu s tendencí k homosexualitě povzbudit k vyjádření své homosexuality navenek či dokonce k hledání partnera proto, aby mohl těžit z ustanovení tohoto zákona“ (KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Několik úvah týkajících se odpovědi na návrhy zákona o nediskriminaci homosexuálů*, 24. června 1992, č. 14).

IV. POSTOJ KATOLICKÝCH POLITIKŮ VE VZTAHU K LEGISLATIVÁM PŘÍZNIVĚ NAKLONĚNÝM HOMOSEXUÁLNÍM SVAZKŮM

Jestliže jsou všichni věřící vázáni stavět se proti právnímu uznání homosexuálních svazků, katoličtí politici jsou k tomu obzvláště zavázáni ve shodě s odpovědností, která je jim vlastní. Při předkládání návrhů zákonů podporujících homosexuální svazky musí mít na paměti následující etická ustanovení.

V případě, kdy se zákonodárnému shromáždění poprvé předkládá návrh zákona nakloněný uznání homosexuálních svazků, má katolický poslanec morální povinnost vyjádřit jasně a otevřeně svůj nesouhlas a hlasovat proti návrhu zákona. Dát svůj hlas legislativnímu textu tak škodlivému pro obecný zájem společnosti je vysoce nemorálním činem.

V případě, že katolický poslanec narazí na již platný zákon znějící ve prospěch homosexuálních svazků, má povinnost proti němu protestovat způsoby, které jsou mu dostupné, a dát najevo svůj nesouhlas: jedná se o povinné svědectví pravdě. Pokud by nebylo možno zákon takového druhu zcela zrušit, může poslanec, odvolávaje se na ustanovení vyjádřená v encyklice *Evangelium vitae*, „podporovat hlasování o návrzích, které chtějí zmírnit škody takovým zákonem působené, a oslabit tak jeho zhoubný účinek s ohledem na veřejnou kulturu či morálku“. Je možné tak učinit za podmínky, že „jejich odpor“ vůči takovým zákonům bude „jasný a všeobecně známý“ a že nevznikne nebezpečí skandálu.¹⁸ To však neznamená, že v tomto případě může být více restriktivní zákon považován za správný nebo alespoň přijatelný; jedná se spíše o legitimní a náležitý pokus zaměřit se alespoň na částečné zrušení nespravedlivého zákona, pokud úplné zrušení není v daném okamžiku možné.

ZÁVĚR

Církev učí, že respekt vůči homosexuálům s sebou nemůže přinášet žádnou formu souhlasu s homosexuálním chováním nebo legálního uznání homosexuálních svazků. Veřejný prospěch vyžaduje, aby zákony uznávaly, podporovaly a chránily manželský svazek jakožto základ rodiny a primární jednotku společnosti. Právní uznání homosexuálních svazků nebo jejich zrovnoprávnění s manželstvím by znamenalo nejen schvalování scestného chování, jež by pak bylo možno považovat za model pro současnou společnost, ale také zatemňování smyslu základních hodnot, které spadají pod společný odkaz lidstva. Není možné, aby církev pro dobro lidí a celé společnosti tyto hodnoty nebránila.

Papež Jan Pavel II. schválil na audienci udělené 28. března 2003 níže podepsanému kardinálu prefektu toto Zamyšlení, na jehož znění se shodla při řádném zasedání Kongregace pro nauku víry, a nařídil její uveřejnění.

Řím, sídlo Kongregace pro nauku víry, 3. června 2003,
v den památky svatých Karla Lwanga a jeho druhů, mučedníků.

+ Joseph kardinál Ratzinger.
prefekt

+ Angelo Amato, S.D.B.
Titulární arcibiskup ze Sily,
sekretář

¹⁸ Srov. JAN PAVEL II., encyklika *Evangelium vitae*, 25. března 1995, č. 73.

HRADIŠŤAN

s Jiřím Pavlicou

V PUSTIMĚŘI

VELIKONOČNÍ KONCERT

CIMBÁLOVÉ MUZIKY

NEDĚLE 30. DUBNA 2006 V 16H

CHRÁM SV. BENEDIKTA V PUSTIMĚŘI

U PŘÍLEŽITOSTI VÝROČÍ JEHO POSVĚCENÍ

POŘAD BOHOSLUŽEB: 19. – 26. února 2006

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 19. února	7. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	na poděkování za 60 let manželství a Boží požehnání
		DRYSICE 9.30	za + Stanislava KUPČÍKA, +sestry a rodiče z obou stran
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za 80 let života
PONDĚLÍ 20. února	PONDĚLÍ 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Annu KOLEČKOVOU, rodiče a duše v očistci
ÚTERÝ 21. února	SV. PETR DAMIANI, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PODIVICE 8.00	za + Otakara DRAGONA a dvojce rodiče
STŘEDA 22. února	SVÁTEK STOLCE SV. PETRA	DRYSICE 17.00	za + Františka KREJČÍ, manželku a rodiče
ČTVRTEK 23. února	SV. POLYKARP, BISKUP A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 17.00	za živé a zemřelé pustiměřské farníky
PÁTEK 24. února	PÁTEK 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za nemocné a trpící ve farnosti
SOBOTA 25. února	SOBOTA 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
NEDĚLE 26. února	8. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana PŘIKRYLA
		DRYSICE 9.30	na poděkování za 80 let života za dar zdraví a Boží požehnání
		PODIVICE 11.00	za +Metoděje a Františku MALÍKOVY a Annu LANGEROVOU

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MĚSÍC ÚNOR 2006

1. Aby si mezinárodní společenství stále více uvědomovalo naléhavou povinnost skoncovat s obchodováním s lidmi.
2. Aby si věřící laici v misích uvědomili nezbytnost sloužit své zemi i větším nasazením v politickém a společenském životě.
3. Aby se zasvěcený život stále více otvíral duchovnímu a apoštolskému sdílení laiků.
4. Aby Maria, neúnavná v plnění závazků vůči Bohu, vědoma si přijatých darů a obětující v chrámě, vedla i nás k tomu, abychom svůj život činili obětí, v níž bude mít Bůh zalíbení.

FARNÍ INFORMÁTOR, XII. ročník, týdeník farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE (zázn. 517356351, mobil: 723593106, josef.benicek@tiscali.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neb bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o.; tisk 1ks=10,-Kč. Ve formátu pdf na www.pustimer.cz.

